

ПИТАННЯ ТАКТИКИ ДІЙ ФОРМУВАНЬ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК МВС УКРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ МОБІЛЬНОЇ ВИСОКОТОЧНОЇ ЗБРОЇ

У статті показано ефективність використання високоточної зброї при виконанні підрозділами внутрішніх військ МВС України службово-бойових завдань, пов'язаних з виявленням та знищенням іноземних диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань на території України. Автором окреслено перспективу розвитку і використання високоточної зброї з'єднаннями та військовими частинами внутрішніх військ МВС України.

Ключові слова: диверсійно-розвідувальні групи, незаконні збройні формування, внутрішні збройні конфлікти, підрозділи внутрішніх військ МВС України.

Постанова проблеми. За останні роки опубліковано ряд наукових праць, присвячених аналізу розвитку тактики дій іноземних військових формувань спеціального призначення у локальних війнах, збройних конфліктах, боротьбі з незаконними збройними формуваннями та диверсійно-розвідувальними групами [1, 2, 3]. На сьогоднішній день можемо стверджувати, що вдосконалення тактики дій військових формувань спеціального призначення нерозривно пов'язане із розвитком озброєння військової техніки, причому визначальним, елементом удосконалювання форм і способів збройної боротьби виступають зміни у матеріально-технічному забезпеченні цих підрозділів.

З урахуванням ймовірності участі підрозділів внутрішніх військ МВС України в спеціальних операціях з виявлення та знищення диверсійно-розвідувальних груп противника, незаконних збройних формувань, а також участі у внутрішніх збройних конфліктах на території України, доцільно проаналізувати те, чи відповідає існуючий стан сил та засобів внутрішніх військ сучасним вимогам щодо максимально ефективного використання при виконанні вищезазначених завдань, а також за допомогою яких засобів забезпечується бойова діяльність спеціальних підрозділів внутрішніх військ у подібних ситуаціях. Сучасні військові формування повинні відповідати вимогам, продиктованим характером сучасних збройних конфліктів, яким притаманні швидкоплинність, застосування високоточної зброї і високомобільних підрозділів [4]. Готовність до ведення одночасної боротьби із зовнішнім противником, оснащенням високотехнологічними системами озброєння, і мобільними внутрішніми неконституційними формуваннями, які озброєні в основному індивідуальною стрілецькою зброєю і легким озброєнням, стає однією з основних вимог, що висуваються до підготовки сучасних збройних сил, у тому числі внутрішніх військ. При участі у збройному конфлікті, боротьбі з незаконними збройними формуваннями та диверсійно-розвідувальними групами підрозділи внутрішніх військ будуть виконувати бойові завдання із застосуванням тактики та способів дій, що властиві військовим формуванням Збройних Сил [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням ролі та тактики внутрішніх військ у збройному конфлікті, при знешкодженні диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань приділено значна кількість наукових праць, зокрема О.М. Шмакова, Г.М. Мірошніченка, Т.А. Сутюшева, В.В.Довбні. Питання аналізу бойових можливостей та використанні зразків мобільної високоточної зброї були освітлені в працях О.М. Ланько, І.Н. Воробйова, С.В. Кураленко. Але питання тактики дій формувань внутрішніх військ з використанням мобільної високоточної зброї на сьогоднішній день розкрито недостатньо. У зв'язку з цим, **метою** даної роботи є з'ясування ефективності використання окремими підрозділами внутрішніх військ мобільної високоточної зброї при виконанні завдань, пов'язаних з боротьбою та знешкодженням диверсійно-розвідувальних груп та незаконних збройних формувань, а також у разі виникнення збройних конфліктів на території України, окреслення перспективи її використання під час виконання внутрішніми військами зазначених бойових завдань.

Виклад основного матеріалу. Оскільки внутрішні війська МВС України мають безпосереднє відношення до виконання завдань щодо захисту держави від внутрішніх загроз, пропонуємо змодельовати певні тактичні дії з знешкодження диверсійно-розвідувальних груп противника та незаконних збройних формувань з використанням мобільної високоточної зброї.

Аналіз тактики дій підрозділів спеціального призначення військових формувань іноземних країн під час виникнення внутрішніх збройних конфліктів та боротьби з диверсійно-розвідувальними групами, незаконними збройними формуваннями показує, що на тактику ведення збройної боротьби за сучасних умов об'єктивно впливає використання зразків мобільної високоточної зброї (розвідувально-ударних і розвідувально-вогневих комплексів); засобів автоматизації системи управління силами та зброєю; космічної системи розвідки; автоматизованих бойових машин, безпілотних транспортних засобів розвідки, роботів-розвідників.

Підвищення ролі мобільної високоточної зброї у боротьбі з диверсійно-розвідувальними групами та незаконними збройними формуваннями зумовлюється наступними факторами: її вражаючою характеристикою, якою є потужність, розширення діапазону умов, в яких цю зброю можна використовувати ефективно в результаті розгортання, вдосконалення можливостей наведення на ціль та оцінки ймовірності враження противника при її застосуванні.

Не є таємницею, що диверсійно-розвідувальні групи є добре оснащеними та досконало підготовленими, невеликими за чисельністю формуваннями, що здатні ефективно діяти в тилу проти переважаючих їх за чисельністю військових частин та з'єднань. Способи проведення пошуково-ударних дій при проведенні спеціальної операції щодо знешкодження незаконного збройного формування мають відповідати певним вимогам щодо завдання мінімальних перешкод пересічним громадянам, збереження інфраструктури регіону, зменшення втрат серед особового складу своїх підрозділів. Значну роль у цьому відіграє застосування нових способів та тактики підрозділами [6].

Для ефективного ведення збройної боротьби з незаконними озброєними формуваннями та диверсійно-розвідувальними групами, підрозділи спеціального призначення потребують нагальної потреби оснащення новими сучасними засобами збройної боротьби. Це, передусім, високоточна зброя традиційного типу і заснована на найновіших принципах ураження - спрямованої енергії, лазерна, пучкова, та інша зброя. Слід зазначити, що підрозділи спеціального призначення провідних країн світу озброюються бойовими засобами, керування яких здійснюється за допомогою космічних супутників, вдосконалюються зразки безпілотної авіації, автоматизованої військової техніки, розвідувально-ударні комплекси, широко використовуються дистанційно керовані засоби зі «штучним інтелектом».

Таку зброю можна перенацілювати, при цьому у противника не залишається часу на здійснення маневру. Її перевага полягає в тому, що вона має необмежений «боезапас», здатна уражати не тільки поодинокі, але й групові цілі, достатньо стійка щодо протидії.

Оскільки головною функцією збройної боротьби є ураження цілей, то серед усіх складових бойового потенціалу визначальним є вогневий потенціал, який характеризується, які можливості підрозділу щодо вогневого ураження об'єктів (цілей) противника [7]. Бойовий, а також управлінський потенціал, маневреність підрозділів внутрішніх військ, які ймовірно можуть брати участь у виконанні завдань із знешкодження диверсійно-розвідувальних груп, незаконних збройних формувань та збройних конфліктах значно підвищиться за рахунок використання комплексів мобільної високоточної зброї.

Боротьба з диверсійно-розвідувальними групами та незаконними збройними формуваннями в операціях уявляє собою комплекс узгоджених дій (розвідувальних, бойових, охоронних, режимних), які проводяться під єдиним керівництвом спеціально виділеними силами і засобами об'єднань у визначених їм зонах відповідальності в рамках загальновійськових операцій і територіальної оборони у взаємодії зі з'єднаннями і частинами інших видів Збройних Сил, спеціальних військ, внутрішніх військ, СБУ, військ цивільної

оборони, Державної прикордонної служби України з метою недопущення впливу на них, а також на об'єкти економіки та інфраструктуру регіону. Основними способами боротьби з диверсійно-розвідувальними групами та незаконними збройними формуваннями є:

- розвідка без підготовки військ спеціального призначення противника та їх знищення ракетно-авіаційними ударами;
- виявлення диверсійно-розвідувальних груп під час їх висадки і організація засідок;
- дистанційне і кероване мінування на напрямках руху;
- виявлення операційних баз в тилу фронту і їх ліквідація;
- проведення спеціальних операцій зі звільнення важливих в оперативному відношенні районів місцевості і комунікацій від незаконних збройних формувань та агентури противника;
- створення заслонів на важливих рубежах;
- розгром або блокування іррегулярних формувань у визначеному районі з виставленням гарнізонів (застав);
- зонально-об'єктове військове прикриття і маскування практично всіх основних військових й адміністративно-промислових об'єктів з використанням технічних засобів охорони та інженерних загороджень;
- встановлення режиму воєнного часу;
- ведення інформаційно-пропагандної роботи серед особового складу диверсійно-розвідувальної групи.

На сьогоднішній день, з метою знешкодження вищезазначених груп, необхідно застосовувати сили та засоби, як мінімум частини або з'єднання, для того щоб блокувати район їх імовірного місця знаходження та прочісування його з метою їх знищення. Очевидно, що це дуже ємкісні за витратами часу, сил та засобів заходи.

Набагато ефективніше та менш затратне дане завдання можуть виконати звичайні спостережні пости, забезпечені сучасною мобільною високоточною зброєю.

Припустимо, що спостережний пост виявив переміщення підрозділів незаконних збройних формувань. Замість того, щоб після сповіщення основних сил продовжувати спостереження, даний пост може самостійно, при наявності зразків високоточної зброї - знищити противника. Це дає змогу: по-перше, підвищити оперативність та ефективність дій наших підрозділів; по-друге, дозволить виконати завдання без відволікань значної маси сил та засобів від виконання основного завдання; і саме головне призведе до мінімізації використання наявних сил, а також ймовірних втрат серед особового складу [8].

Порядок (тактика) дій посту спостереження у такому випадку буде наступною: виявлення сил противника; наведення та закріплення цілей, одночасно з доповіддю керівнику операції про виявлення противника; підтвердження команди на знищення; продовження спостереження за цілями до знищення [8].

У момент, коли сигнал за виявленою ціллю передається на безпілотний літаючий апарат, останній у свою чергу передає його на супутник. Супутник передає сигнал на стаціонарні або рухомі комплекси високоточної зброї, які автоматично, відповідно до типу цілі та відстані до неї, обирають той чи інший вид і клас боєприпасів, відкривають вогонь на знищення. Весь час, коли ракета прямує до цілі, супутник тримає ціль та корегує її траєкторію. Час на виконання даного завдання може бути різним, але попередньо, це становить 15-20 хвилин, враховуючи територіальні параметри нашої держави [9].

Виходячи з вищевикладеного, пропонується:

1. Створити у складі з'єднань та військових частин внутрішніх військ МВС України підрозділи вогневої підтримки, оснащених засобами мобільної високоточної зброї.
2. Оснастити підрозділи штатними засобами лазерного наведення та спостереження;
3. Продовжити наукові дослідження з метою вдосконалення тактики дій підрозділів внутрішніх військ при виконанні спеціальних завдань з виявлення та знищення диверсійно-розвідувальних груп противника, незаконних збройних формувань, а також участі у внутрішніх збройних конфліктах та їх припинення на території України;

4. Розробити систему вимог щодо тактико-технічних характеристик мобільної високоточної зброї, які б максимально відповідали тим потребам, що існують або можуть виникнути під час виконання завдань та подати їх до відповідних державних військово-промислових комплексів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кураленко С.В. Тенденции изменения характера вооруженной борьбы в военных конфликтах первой половины XXI века [Текст] / С. В. Кураленко // Военная мысль. - 2012. - № 2. - С. 40-47.
2. Ланько О.М. Характерні риси бойового застосування новітніх засобів збройної боротьби у локальних війнах і збройних конфліктах сучасності / О. М. Ланько // Воєнна історія. - К., 2008. - № 1-2. - С.125-132.
3. Россия (СССР) в локальных войнах и военных конфликтах второй половины XX века. / под ред. В. А. Золоторева. - М.: Изд. Ин-та воен. истории МО РФ, 2000. - 587 с.
4. Замана В.М. Збройні сили: не числом, а вмінням [Текст] / В.М. Замана /: Урядовий кур'єр [оф. вид.]. - К.: 25 вер. 2012 р. - № 173. - С. 3-4.
5. Шмаков О.М. Роль внутрішніх військ у збройному конфлікті [Текст] / О. М. Шмаков, Г. М. Мірошніченко // Честь і закон. - 2010. - № 1. - С.17-20.
6. Обґрунтування розробки методики оцінювання ефективності способів дій угруповань внутрішніх військ при проведенні спеціальної операції щодо знешкодження незаконного збройного формування. Участь сил охорони правопорядку та військових формувань держави у забезпеченні громадської безпеки (проблемні питання та шляхи їх вирішення): матеріали наук.-практ. сем., 20 лист. 2012 р., Харків - Х.: Академія внутрішніх військ МВС України, 2012. - С.27-28
7. Кириченко І.О. Визначення показників вогневого потенціалу бойових систем [Текст] / І.О. Кириченко, С.М. Ромаскевич, С. О.Черновол // Честь і закон. - 2006. - № 1. - С.21-27.
8. Воробьев И.Н. Тактика в локальных войнах и вооруженных конфликтах [Текст] / И.Н. Воробьев // Военная мысль. - 1995. - № 1. - С.42-46.

Без рецензії.

к.воен.н. Гунбин К.Ю.

ПИТАННЯ ТАКТИКИ ДІЙ ФОРМУВАНЬ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК МВС УКРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ МОБІЛЬНОЇ ВИСОКОТОЧНОЇ ЗБРОЇ

В статтє показано ефективність використання високоточного озупжєя при выполнении подразделєниями внутренних войск МВД Украины служебно-боевых заданий, связанных с обнаружением та уничтожением иностранных диверсионно-разведывательных групп та незаконных вооруженных формирований на территории Украины. Автором очерчено перспективу развития и использования високоточного озупжєя соединениями и войсковыми частями внутренних войск МВД Украины.

Ключевые слова: диверсионно-разведывательные группы, незаконные вооруженные формирования, внутренние вооруженные конфликты, подразделения внутренних войск

Hunbyn K.

QUESTION TACTICS FORMATIONS INTERIOR TROOPS UKRAINE VIA MOBILE PRECISION WEAPONS

In the article the efficiency of the use of high-fidelity weapon is considered by subdivisions of internal troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine at implementation official-battle tasks, related to the exposure and elimination of foreign diversionary reconnaissance groups and illegal armed formations on territory of Ukraine. By an author outlined prospect of development and use of high-fidelity weapon by connections and military parts of internal troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Keywords: diversionary reconnaissance groups, illegal armed formations, internal armed conflicts, subdivisions of internal troops